

ת"פ 23161/04/12 - מדינת ישראל נגד וסים גובראן

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 23161-04-12 מדינת ישראל נ' גובראן

בפני	כבוד סגן הנשיא, השופט נעמן אדריס
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	וסים גובראן

החלטה

1. ביום 3/3/13 ניתן גזר דין כנגד הנאשם (המבקש כאן) בגין ביצוע עבירות של תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר, איומים ונהיגה ברשלנות ובשכרות. בין יתר העונשים הוטלה על הנאשם פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 36 חודשים, בניכוי ימי הפסילה שהוטלו עליו במסגרת תיק המעצר.

2. ביום 9/10/16 הוגשה מטעם הנאשם בקשה לקביעת תום תקופת הפסילה, בה צוין כי יש לחשב את תקופת הפסילה מיום 21/5/12, היום בו הורה בית המשפט על פסילת הרישיון עד תום ההליכים בתיק המעצר.

בתמיכה לבקשה צוין כי כבר ביום מעצרו (16/4/12) נפסל הנאשם במסגרת פסילה מנהלית ורישיונו נלקח ממנו. לאחר מכן נפסל רישיונו עד תום ההליכים, ולבסוף נפסל במסגרת גזר הדין, בנוסח הבא:

"הנני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 36 חודשים, בניכוי ימי הפסילה עד תום ההליכים שהוטלה עליו במסגרת תיק המעצר, החל מיום כניסת גזר דין זה לתוקפו."

טוען הסנגור כי משקבע בית המשפט כי הפסילה מתחילה ביום מתן גזר הדין, הרי שפטר את המבקש מהפקדת רישיונו, שכן הרישיון ממילא הופקד במסגרת הפסילה המנהלית בעת מעצרו.

3. מנגד טוענת המשיבה כי היה על הנאשם לעמוד בדרישות החוק, ולאחר מתן גזר הדין להפקיד בבית המשפט את הרישיון או תחליף לו בדמות תצהיר. משלא עשה כן, יש לדחות את בקשתו.

4. הוראות החוק והתקנות הרלוונטיות קובעות כי אדם שרישיון הנהיגה שלו נפסל יפקיד את רישיונו לאלתר בידי הרשות המוסמכת. אם נמנע אותו אדם מלעשות כן, תימנה תקופת הפסילה מיום ההפקדה ואילך, יהא מועדו מאוחר ככל שיהא.

התקנות מסדירות גם נסיבות שבהן אדם אינו יכול להפקיד רישיון שאיננו בידו, בדרך של הפקדת תצהיר. או אז מתחיל מרוץ תקופת הפסילה מיום שהומצאה ההצהרה **לרשות שהטילה אותה**.

5. הפסיקה חידדה וקבעה כי בכל מקרה של אי הימצאות הרישיון בידי בעליו - בין בשל פקיעת תוקפו, בין בשל אובדן ובין בשל **כל סיבה אחרת** - שומה על אותו אדם להגיש לבית המשפט תצהיר כתחליף לרישיון.

במקביל נקבעה, באופן מפורש, חובת "ההצהרה הכפולה", לפיה בכל מקרה של היעדר הרישיון בידי נאשם, **וגם אם הופקד בבית המשפט עצמו במסגרת פסילה קודמת** עליו לשוב ולהפקידו שם שנית בדרך של תצהיר (רע"פ 4446/04 ביטון נ' **מדינת ישראל** מיום 6/10/05 וגם ע"ח (מחוזי-תל אביב) 13543-08-10 **כהן נ' מדינת ישראל** מיום 5/9/10, "נבו").

רוצה לומר, בכל מקרה של היעדר רישיון - וגם אם הוא מצוי כבר בידיה של רשות אחרת - חובה על בעל הרישיון **לבצע מעשה אקטיבי על מנת להתחיל את מרוץ הפסילה**.

6. הרציונל לחובה זו פורט בפסיקה, ככולל שלוש תכליות:

הראשונה - למנוע מצב של שימוש ברישיון לאחר שנפסל, כאשר ההפקדה יוצרת מניעה פיזית מפני שימוש ברישיון פסול.

השנייה - "מנהלתית" ותפקידה לאפשר למערכת המנהלית של בית המשפט לדווח לרשות הרישוי על הפסילה ועל מועד תחילת מניינה.

ואילו השלישית - בעלת תכלית פסיכולוגית-חינוכית של הפקדה לצורך הפנמת האיסור החל על נהיגה בזמן פסילה, ושינון האיסור לנהוג בתקופה זו (**עניין ביטון ועניין כהן** הנזכרים).

וכך נאמרו הדברים **בעניין כהן**:

"עמידה על ביצועה של "הפקדה כפולה" או, למצער, "הצהרה כפולה", **תצמצם את אין ספור האפשרויות המניפולטיביות שנאשמים כדוגמת העורר עשויים לנקוט בהן על מנת להשתמש ברישיון חרף העובדה שהרישיון נפסל**. בדידו של עניין זה הונית עובדה. העורר הפקיד את רישיונו ב-2.11.09, כ-9 חודשים אחרי שהרישיון נפסל בתיק י-ם. בשעה שהפקיד כבר ידע, ככל הנראה, שבתוך כשבועיים ייגזר לו שוב עונש של פסילת רישיון (בתיק ת"א). מכל מקום כיון שמשך הפסילה בתיק י-ם הוא חודשיים, אזי בינואר 2010 יכול היה העורר לקחת את הרישיון המופקד. הוא, ככל הנראה פעל כך כיון שבאפריל 2010 הפקיד את רישיונו בבית המשפט בתל אביב. אילו קיים את מחויבותו להפקדת הרישיון (או להצהרה על כך שרישיונו כבר מופקד) בעקבות פס"ד ת"א, היה מתבצע דיווח לרשות הרישוי והעורר לא היה יכול לקבל את רישיונו בתום תקופת הפסילה של תיק י-ם."

7. מן הכלל אל הפרט:

בירור יסודי בתיק בית המשפט (הן בתיק המעצר והן בתיק העיקרי) מעלה כי רישיון הנהיגה של הנאשם אינו מצוי בידי בית המשפט.

בתוך כך לא צירף הנאשם כל אסמכתא המעידה כי רישיונו הופקד ברשות אחרת כגון משטרת ישראל או משרד הרישוי, ואם אמנם הופקד שם (למשל במסגרת מעצרו), האם הושב לידי.

במצב דברים זה, והיות שלא הוגש בשום שלב תצהיר מתאים (אף לא במסגרת בקשה קודמת לחישוב פסילה מיום 1/3/15, אשר נדחתה), אין כל דרך לדעת היכן מצוי רישיונו של הנאשם בכל התקופה הרלוונטית.

האמור חותר איפוא תחת כל התכליות העומדות בבסיס חובת ההפקדה/הצהרה, ואינו מאפשר לקבל את הבקשה.

8. לא רק זאת אלא שעיון בתיק מעלה כי לחובת הנאשם עומדת פסילה קודמת בזמן, שלפי אישור משרד הרישוי המצוי בתיק, ושאינו עדכני, לא הוסדרה.

9. הנה כי כן, בשקלול הנסיבות ובהעדר כל מידע רלוונטי, אני מורה על דחיית הבקשה.

עם זאת, לפני משורת הדין, נוכח אורך הפסילה ומאחר שהוגשה בקשה קודמת ביום 1/3/15, על אף שזו לא נתמכה בתצהיר חתום כדיון, אבוא לקראת הנאשם ואורה כי מרוץ הפסילה בתיק זה יחל ביום 1/3/15 במצטבר לכל פסילה אחרת.

ניתנה היום, כ"ח טבת תשע"ז, 26 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.